

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

Noteikumi par bināro iespēju līgumiem un finanšu līgumiem par starpību

Izdoti saskaņā ar
Finanšu instrumentu tirgus likuma
4.² pantu

1. Noteikumi nosaka prasības finanšu tirgus dalībniekiem (turpmāk – piedāvātājs), kuri Latvijā vai no Latvijas piedāvā (reklamē, izplata vai pārdod) privātiem klientiem veikt finanšu instrumentu darījumus par:

1.1. iespēju līgumiem, par kuriem veic norēķinus naudā un kuri paredz, ka fiksētas naudas summas izmaksa termiņa beigās ir atkarīga no tā, vai, noslēdzoties līguma termiņam, notiek viens vai vairāki ar darījuma pamatā esošā aktīva cenu saistīti notikumi (piemēram, beidzoties līguma termiņam, tā pamatā esošais aktīvs ir sasniedzis noteiktu cenu) (turpmāk – bināro iespēju līgums);

1.2. finanšu līgumiem par starpību, par kuriem veic norēķinus naudā un kuru mērķis ir nodrošināt līguma turētājam riska pozīciju attiecībā uz darījuma pamatā esošā aktīva cenas un vērtības svārstībām, kuras var būt ilgtermiņa vai īstermiņa, neatkarīgi no tā, vai līgumu tirgo tirdzniecības vietā (turpmāk – finanšu līgums par starpību).

2. Finanšu līgumi par starpību ietver arī pārnesamu valūtas tirdzniecības un derību par finanšu starpību līgumu produktus.

3. Noteikumi neattiecas uz regulētā tirgū tirgotiem nākotnes līgumiem, mijmaiņas līgumiem un regulētā tirgū netirgotiem procentu likmju nākotnes līgumiem.

4. Šo noteikumu 1.1. apakšpunkta izpratnē bināro iespēju līgums ir finanšu instruments, kas atbilst šādām pazīmēm neatkarīgi no tā, vai tas tiek tirgots tirdzniecības vietā:

4.1. par to norēķinās naudā vai par to var norēķināties naudā pēc līguma puses izvēles, ja tas nav saistīts ar līguma izbeigšanu saistību neizpildes gadījumā vai līgumisko attiecību citādu izbeigšanu;

4.2. tas paredz maksājumu tikai līguma slēgšanas vai termiņa beigu gadījumā;

4.3. ar to saistītais maksājums var būt tikai iepriekš noteikta summa vai nulle atkarībā no darījuma pamatā esošā aktīva cenas atbilstības līguma nosacījumiem.

5. Bināro iespēju līgumu ir atļauts piedāvāt privātam klientam tikai tad, ja:

5.1. attiecībā uz to mazākā no divām līgumā noteiktajām summām ir vismaz vienāda ar kopējo maksājumu, ko privāts klients samaksājis par bināro iespēju līgumu, ieskaitot komisijas maksu, darījumu maksas un citas saistītās izmaksas;

5.2. bināro iespēju līgums vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem:

5.2.1. laiks no emisijas dienas līdz līguma termiņa beigām ir vismaz 90 kalendārās dienas;

5.2.2. piedāvātājam ir sagatavots un apstiprināts prospekts saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma C sadaļas prasībām;

5.2.3. līgums nerada tirgus risku tā piedāvātājam visu līguma termiņu un piedāvātājs vai cita komercsabiedrība tā grupā negūst peļņu vai necieš zaudējumus no šā līguma, izņemot līgumā noteikto komisijas maksu, darījumu maksas vai citas saistītās izmaksas.

6. Finanšu līgumu par starpību ir atļauts piedāvāt privātam klientam tikai tad, ja tas vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem:

6.1. piedāvātājs pieprasa privātam klientam veikt sākotnējās drošības rezerves maksājumu šajā apakšpunktā noteiktajā apmērā, lai saņemtu piekļuvi finanšu līgumam par starpību:

6.1.1. 3.33 procenti no finanšu līguma par starpību nosacītās vērtības, ja darījuma pamatā esošo valūtu pāri veido jebkuras divas no šādām valūtām:

6.1.1.1. ASV dolārs;

6.1.1.2. *euro*;

6.1.1.3. Japānas jena;

6.1.1.4. Lielbritānijas sterliņu mārciņa;

6.1.1.5. Kanādas dolārs;

6.1.1.6. Šveices franks;

6.1.2. 5 procenti no finanšu līguma par starpību nosacītās vērtības, ja darījuma pamatā esošos aktīvus veido šāds valūtu pāris, prece vai kapitāla vērtspapīru indekss:

6.1.2.1. valūtu pāris, kurā ietilpst vismaz viena valūta, kas nav minēta šo noteikumu

6.1.1. apakšpunktā;

6.1.2.2. zelts;

6.1.2.3. *Financial Times Stock Exchange 100* (FTSE 100);

6.1.2.4. *Cotation Assistée en Continu 40* (CAC 40);

6.1.2.5. *Deutsche Bourse AG German Stock Index 30* (DAX 30);

6.1.2.6. *Dow Jones Industrial Average* (DJIA);

6.1.2.7. *Standard & Poors 500* (S&P 500);

6.1.2.8. *NASDAQ Composite Index* (NASDAQ);

6.1.2.9. *NASDAQ 100 Index* (NASDAQ 100);

6.1.2.10. *Nikkei Index* (Nikkei 225);

6.1.2.11. *Standard & Poors/Australian Securities Exchange 200* (ASX 200);

6.1.2.12. *EURO STOXX 50 Index* (EURO STOXX 50);

6.1.3. 10 procenti no finanšu līguma par starpību nosacītās vērtības, ja darījuma pamatā esošais aktīvs ir prece vai kapitāla vērtspapīru indekss, kas nav minēts šo noteikumu

6.1.2. apakšpunktā;

6.1.4. 50 procenti no finanšu līguma par starpību nosacītās vērtības, ja darījuma pamatā esošais aktīvs ir kriptovalūta;

6.1.5. 20 procenti no finanšu līguma par starpību nosacītās vērtības, ja darījuma pamatā esošais aktīvs ir:

6.1.5.1. akcija;

6.1.5.2. citi aktīvi, kas nav minēti šo noteikumu 6.1.1., 6.1.2., 6.1.3., 6.1.4. vai 6.1.5.1. apakšpunktā;

6.2. piedāvātājs nodrošina privātam klientam drošības rezerves slēgšanas aizsardzību (viena vai vairāku atvērto finanšu līgumu par starpību slēgšanu, nodrošinot klientam labākos rezultātus saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 128., 128.² un 128.³ pantu, ja finanšu līguma par starpību tirdzniecības kontā esošo līdzekļu summa un visu ar šo kontu saistīto atvērto finanšu līgumu par starpību nerealizētā neto peļņa kļūst mazāka par pusi no šo noteikumu 6.1. apakšpunktā noteiktā sākotnējās drošības rezerves apmēra);

6.3. piedāvātājs nodrošina privātam klientam aizsardzību pret negatīvu bilanci (kopējās atbildības ierobežojumu finanšu līguma par starpību tirdzniecības kontā esošo līdzekļu apmērā attiecībā uz visiem finanšu līgumiem par starpību, kas saistīti ar šo tirdzniecības kontu pie attiecīgā piedāvātāja);

6.4. piedāvātājs ne tieši, ne netieši neveic privātam klientam maksājumus, nesniedz materiālu labumu vai jebkādu nefinansiālu labumu, kas attiecas uz finanšu līgumu par starpību reklamēšanu, izplatīšanu vai pārdošanu, izņemot informācijas un pētniecības rīkus, ja tie attiecas uz šo līgumu, un peļņu, kas gūta no visiem finanšu līgumiem par starpību;

6.5. piedāvātājs ne tieši, ne netieši nenosūta paziņojumu privātam klientam vai nepublicē tam pieejamo informāciju saistībā ar finanšu līgumu par starpību reklamēšanu, izplatīšanu vai pārdošanu, ja tajā nav ietverts paziņojums par risku, kas atbilst šo noteikumu 8. punkta prasībām.

7. Šo noteikumu 6.1. apakšpunktā minētajā sākotnējā drošības rezervē neietilpst komisijas maksas, darījumu maksas un citas saistītās izmaksas.

8. Šo noteikumu 6.5. apakšpunktā minēto brīdinājumu par risku piedāvātājs sagatavo atbilstoši šādām prasībām:

8.1. brīdinājumu par risku veido tādā izkārtojumā, kas izceļ tā nozīmīgumu, lietojot tādu rakstzīmju izmēru, kas ir vismaz tāds pats kā paziņojumos vai informatīvajos izdevumos visbiežāk lietotais rakstzīmju izmērs, un to sagatavo tajā pašā valodā;

8.2. ja paziņojums vai publicētā informācija ir pastāvīgā informācijas nesējā vai tīmekļvietnē, brīdinājumu par risku veido šo noteikumu pielikuma 1. punktā norādītajā formātā;

8.3. ja paziņojums vai publicētā informācija ir informācijas nesējā, kas nav pastāvīgs informācijas nesējs vai tīmekļvietne, brīdinājumu par risku veido šo noteikumu pielikuma 2. punktā norādītajā formātā;

8.4. atkāpjoties no šo noteikumu 8.2. un 8.3. apakšpunkta, brīdinājumu par risku var sagatavot šo noteikumu pielikuma 3. punktā norādītajā formātā, ja brīdinājuma par risku rakstzīmju skaits pārsniedz trešās puses tirgvedības pakalpojumu sniedzēja standarta noteikumos atļauto rakstzīmju skaitu. Šādā gadījumā paziņojumā vai publicētajā informācijā iekļauj arī saiti uz finanšu līguma par starpību piedāvātāja tīmekļvietnē ietverto brīdinājumu par risku, kas atbilst šo noteikumu pielikuma 1. punkta prasībām;

8.5. brīdinājumā par risku iekļauj atjauninātu konkrētam piedāvātājam raksturīgu zaudējumu procentuālās daļas rādītāju, kas pamatots ar finanšu līguma par starpību piedāvātāja privāto klientu, kuri ir zaudējuši naudu, finanšu līguma par starpību tirdzniecības kontu procentuālās daļas aprēķinu. Aprēķinu veic reizi trijos mēnešos, ietverot aprēķinā 12 mēnešu laikposmu pirms aprēķina veikšanas dienas. Aprēķina veikšanas nolūkiem:

8.5.1. atsevišķu privāta klienta finanšu līgumu par starpību tirdzniecības kontu uzskata par naudu zaudējušu kontu, ja ar šo tirdzniecības kontu saistīto finanšu līgumu par starpību visas realizētās un nerealizētās neto peļņas summa 12 mēnešu aprēķina posmā ir negatīva;

8.5.2. aprēķinā iekļauj visas izmaksas, kas attiecas uz tiem finanšu līgumiem par starpību, kuri saistīti ar šo tirdzniecības kontu, ieskaitot visus maksājumus, darījumu maksas un citas saistītās izmaksas;

8.5.3. aprēķinā neiekļauj:

8.5.3.1. jebkuru finanšu līgumu par starpību tirdzniecības kontu, ar kuru aprēķina posmā nav bijis saistīts neviens atvērts finanšu līgums par starpību;

8.5.3.2. jebkuru peļņu vai jebkurus zaudējumus no produktiem, kas nav saistīti ar finanšu līgumu par starpību tirdzniecības kontu;

8.5.3.3. jebkurus finanšu līgumu par starpību kontā noguldītus vai no tā izņemtus līdzekļus;

8.6. atkāpjoties no šo noteikumu 8.1., 8.2., 8.3., 8.4. un 8.5. apakšpunktā noteiktā, ja pēdējo 12 mēnešu laikposmā finanšu līgumu par starpību piedāvātājs nav noslēdzis nevienu finanšu līgumu par starpību, kas saistīts ar privātā klienta finanšu līgumu par starpību tirdzniecības kontu, finanšu līguma par starpību piedāvātājs izmanto atbilstošu brīdinājumu par risku šo noteikumu pielikuma 4., 5. vai 6. punktā norādītajā formātā.

9. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 4. augusta normatīvos noteikumus Nr. 119 "Finanšu līgumu par starpību un bināro iespēju līgumu reklamēšanas, izplatīšanas un pārdošanas privātajiem klientiem ierobežojumu normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 155).

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks

Brīdinājumi par risku

1. Brīdinājums par risku, kas paredzēts izmantošanai pastāvīgā informācijas nesējā un tīmekļvietnē

Finanšu līgumi par starpību ir sarežģīti finanšu instrumenti, un tiem ir augsts risks attiecībā uz strauju naudas zaudēšanu sviras finansējuma dēļ.

[Ievietojiet piedāvātāja procentuālo daļu] % no [ievietojiet piedāvātāja nosaukumu] privātajiem ieguldītājiem savos kontos zaudē naudu, veicot finanšu līgumu par starpību tirdzniecību.

Jums būtu jāapsver tas, vai izprotat, kā finanšu līgums par starpību darbojas, un vai Jūs varat atļauties uzņemties augsto naudas zaudēšanas risku.

2. Saīsināts brīdinājums par risku, kas paredzēts izmantošanai informācijas nesējā, kurš nav pastāvīgs informācijas nesējs vai tīmekļvietne

[Ievietojiet piedāvātāja procentuālo daļu] % no [ievietojiet piedāvātāja nosaukumu] privātajiem ieguldītājiem savos kontos zaudē naudu, veicot finanšu līgumu par starpību tirdzniecību.

Jums būtu jāapsver tas, vai varat atļauties uzņemties augsto naudas zaudēšanas risku.

3. Ierobežotu rakstzīmju riska brīdinājums

[Ievietojiet piedāvātāja procentuālo daļu] % no [ievietojiet piedāvātāja nosaukumu] privātajiem ieguldītājiem savos kontos zaudē naudu.

4. Brīdinājums par risku, kas paredzēts izmantošanai pastāvīgā informācijas nesējā un tīmekļvietnē

Finanšu līgumi par starpību ir sarežģīti finanšu instrumenti, un tiem ir augsts risks attiecībā uz strauju naudas zaudēšanu sviras finansējuma dēļ.

Vairākums privāto ieguldītāju savos kontos zaudē naudu, veicot finanšu līgumu par starpību tirdzniecību.

Jums būtu jāapsver, vai izprotat, kā finanšu līgums par starpību darbojas, un vai Jūs varat atļauties uzņemties augsto naudas zaudēšanas risku.

5. Saīsināts brīdinājums par risku, kas paredzēts izmantošanai informācijas nesējā, kurš nav pastāvīgs informācijas nesējs vai tīmekļvietne

Vairākums privāto ieguldītāju savos kontos zaudē naudu, veicot finanšu līgumu par starpību tirdzniecību.

Jums būtu jāapsver tas, vai varat atļauties uzņemties augsto naudas zaudēšanas risku.

6. Ierobežotu rakstzīmju riska brīdinājums

Vairākums finanšu līgumu par starpību privāto ieguldītāju kontos zaudē naudu.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks